

Joxe de Artetxe jauna jaio zeneko mendeurrenean

Imanol ELIAS ODRIOZOLA

Eguerdi on, Artetxe jauna!
Nahi dizut zerbait esan nik
ez badut ere inoiz jasoko
zure iritzi edo erantzunik...
Hasteko, esan beharrekoa
ezer baino lehenik
baduzula zure aurrean
gaur zenbait lagunik,
une honetan zurekin
egon nahi duenik.

Eskribau zahar bat bezala
gaur naiz zugana hurbildu
ez delako gugan oraindik
zure oihartzuna isildu.
Nahi nizuke inguruan gaur
gertatzen dena azaldu,
ondoren berriz, idatzi,
ez dadin inoiz galdu,
jaio zineneko mendeurrenean
herria denez zurekin bildu.

Idazle bezala eman zinen
ezagutzera lau haizetara
gaztaroan izan zenuenez
gaiak aukeratzeko era...
Izarraitz, Arauntza, Amue,
ezinezkoak konpara
Urola trenean zinela
sentituz dardara,
dotore, garbi, apain,
emanaz ezagutzera.

Garaiko *El Día, Argia,*
El Pueblo, La Voz, Yakintza,
Gaceta, Euzkadi eta abarrean
aurki daiteke zure hitza
era denetako gaientzat
eskainiz zure giltza,
gozo, apal, maitekor,
ikuspegi zorrotza
egoera nahasian
egjaren jaiotza.

Herriko agintari nagusiak
dira unean zure aurrean
jaio zineneko ehun urte
betetzen direnean...
Merezi duzunez Artetxe jauna
herritar denok bat-batean
omen berezia eskaintzea
une hau iristean,
Azpeitia izan zenuenez
beti zurekin batean.

Lotsagabe naiz ni hasi
zerbait zuri esaten
ezagutu arren ere
denbora motz, labur baten...
Baina bihotza daukat
unean pozez irakiten
ikusirik ez zaituela
ure herriak ahazten,
azpeitiarrok badakigula
eskerrak ematen.

Merezi eta jaso zenituen
sari bereziak ugari
lan bakoitzean zenuenez
nortasun apartekoa ageri...
Jatortasuna guztietan
zure urratsen gidari
eta zintzotasuna berriz
alde denetik nabari.
Gizona hitz batean,
idazle eta oihulari.

Egunkari eta aldizkarietan
zure lanak ziren argitaratu,
gai herrikoiak erabiliz
irakurlea zugan txertatu...
Gero, bide zabalagoa
zenuenean zuk hartu,
lan handiak, bikainak,
zenituen mahiz osatu,
euskal pertsonaien bizitzak
guztiongana gerturatu.

Herritar Loiolako Inazio,
Elkano, Legazpi, Urdaneta...
Beraiei jarri zenien
ezinbesteko arreta
ezagutu nahirik bizitzak,
sakonduz azterketa.
Lope Agirre, Saint-Cyran,
harturik ondoren beta
eta beste zenbait gero
indarrez beteta.

Bakea zen zure helburu,
bakea Euskal Herrian...
Baina oraindik ezin lortuz
jarraitzen dugu larrian
ametsa ikusten dugula
mahiko urrutian,
ezin bildurik garena
euskaldunok uztarrian,
guztiok aurkituz gaur
atseden egarrian.

Amaren magalean ikasia
beti izan zenuen gogoan,
hizkuntza zaharra, euskara,
noiznahi ahoan.

Lehenik jaioterrian bertan
lagunekin jolas-giroan,
gero, gerrate inguruko
momentu gogor eroan
eta azkenik berriz
aurkitzean ia itoan.

Lan ugari zenuen idatzi
erabiliz gaztelera
baina ikusirik unean
euskarak zuen egoera,
saiatu zinen gogoz
bera zabaltzen kalera...

Ai, zu bezalakoak
gehiago izan balira
hizkuntza bultzatzeko
behar zen tokira.

Bake gizon jator
egin zenuen bidea
alde batera utzi gabea
sinesmen eta fedea,
saiatuz gogoz betetzen
Egilearen legea...

Jasoko zenuen noski
ordain askoz hobea,
amaiera gabeko
zorion paregabea.

Aurkitu ezinean gara
bide egokia,
galdurik behar bada
beharrezko bidea
bakoitzak duela ustez
bakarrik egia...
Beste mundu horretarik
bidali argia
ase dezagun behingoz
bake miseria.

Eskribau lana amaituz,
gertatua dut sinatuko
idatziko dudana
egi bihurtzeko.

Gaur eta hemen
herriaren ordeko
agintariak dira
zu eskertzeko
eta zenbait lagun
zu agurtzeko,
bertsolari, dantzari eta
txistulariak alaitzeko,
urteak igaro arren
gogoan zaitugulako.

Zer duzu gero,
horretarako?
Egin zenuen lana
sekulakoa delako!
Hizkuntza zaharra
maite zenuelako!
Azpeitiar jatorra
izan zarelako!

Hau guztia, Joxe...
Gaur dut sinatuko.

*Azpeitian, 2006ko martxoaren 12an.
Imanol Elias Odriozola*